TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. spalio 26 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Transportas – Vairuotojo pažymėjimas – Direktyva 2006/126/EB – 2 straipsnio 1 dalis – Vairuotojo pažymėjimų tarpusavio pripažinimas – Sąvoka „vairuotojo pažymėjimas“ – Pažyma apie teisės vairuoti nagrinėjimą (PTVN), suteikianti teisę jos turėtojui vairuoti valstybės narės, kuri ją išdavė prieš išduodama galutinį vairuotojo pažymėjimą, teritorijoje – Situacija, kai PTVN turėtojas vairuoja transporto priemonę kitoje valstybėje narėje – Pareiga pripažinti PTVN – PTVN turėtojui skirtos nuobaudos už transporto priemonės vairavimą ne šią PTVN išdavusios valstybės narės teritorijoje – Proporcingumas“

Byloje C-195/16

dėl 2016 m. kovo 24 d. *Amtsgericht Kehl* (Kėlio apylinkės teismas, Vokietija) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2016 m. balandžio 7 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje prieš

I.,

dalyvaujant

Staatsanwaltschaft Offenburg,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija)

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič, teisėjai A. Rosas (pranešėjas), C. Toader, A. Prechal ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas M. Bobek,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos B. Koopman ir K. Bulterman,

– Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

– Europos Komisijos, atstovaujamos G. Braun ir N. Yerrell,

susipažinęs su 2017 m. gegužės 16 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

* Proceso kalba: vokiečių.

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 18, 21, 45, 49 ir 56 straipsnių bei 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų (OL L 403, 2006, p. 18) 2 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant baudžiamąją bylą, iškeltą Prancūzijoje gyvenančiam I., už tai, kad šis Vokietijos teritorijoje vairavo transporto priemonę neturėdamas teisės vairuoti.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 2006/126 2–4, 6 ir 8 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„2) Vairuotojo pažymėjimų taisyklės – pagrindinis bendros transporto politikos elementas siekiant pagerinti kelių eismo saugumą, taip pat palengvinant laisvą asmenų, apsigyvenančių kitoje valstybėje narėje nei pažymėjimą išdavusioji, judėjimą. Atsižvelgiant į individualių transporto priemonių svarbą priimančioje valstybėje narėje tinkamai pripažįstamas turimas vairuotojo pažymėjimas užtikrina laisvą asmenų judėjimą ir jų įsisteigimo laisvę. <…>

3) Dėl [1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyvoje 91/439/EEB dėl vairuotojo pažymėjimų (OL L 237, 1991, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 1 t., p. 317)] numatytos galimybės nustatyti nacionalines galiojimo laikotarpio nuostatas įvairiose valstybėse narėse tuo pat metu galioja skirtingos taisyklės ir daugiau kaip 110 vairuotojo pažymėjimo pavyzdžių. Tai kelia skaidrumo problemų piliečiams, policijos pajėgoms ir už vairuotojo pažymėjimų administravimą atsakingoms žinyboms ir todėl klastojami dokumentai, kurie kartais yra kelių dešimčių metų senumo.

4) Siekdamos užkirsti kelią tam, kad vieningas europinis vairuotojo pažymėjimo pavyzdys netaptų dar vienu šalia 110 jau egzistuojančių vairuotojo pažymėjimo pavyzdžiu, valstybės narės turėtų imtis visų reikiamų priemonių, kad pažymėjimų savininkams būtų išduoti vieningo pavyzdžio pažymėjimai.

<…>

6) Vairuotojo pažymėjimai yra tarpusavyje pripažįstami. <…>

<…>

8) Dėl kelių eismo saugumo turėtų būti nustatyti minimalūs vairuotojo pažymėjimo išdavimo reikalavimai. <…>“

4 Direktyvos 2006/126 1 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Pagal šios direktyvos nuostatas valstybės narės įveda I priede pateiktu Bendrijos pavyzdžiu grindžiamą nacionalinį vairuotojo pažymėjimą. Bendrijos pavyzdžio vairuotojo pažymėjimų 1 pusėje esančioje emblemoje yra pažymėjimą išduodančios valstybės narės skiriamasis ženklas.“

5 Kaip nurodyta šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje, „valstybių narių išduodami vairuotojo pažymėjimai yra tarpusavyje pripažįstami“.

6 Šios direktyvos 3 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės narės imasi visų reikiamų priemonių, kad išvengtų bet kokios vairuotojo pažymėjimų klastojimo rizikos, įskaitant iki šios direktyvos įsigaliojimo išleisto pavyzdžio pažymėjimų. Apie tai jos informuoja Komisiją.

2. I priede pateikta vairuotojo pažymėjimų gamybai naudojama medžiaga yra apsaugojama nuo klastojimo taikant reikalavimus, kuriuos turi nustatyti Komisija 9 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, siekiant iš dalies keisti neesmines šios direktyvos nuostatas ir ją papildyti. Valstybėms narėms leidžiama taikyti papildomas apsaugines savybes.

3. Valstybė narė užtikrina, kad ne vėliau kaip iki 2033 m. sausio 19 d. visi išduodami ar esantys apyvartoje vairuotojo pažymėjimai atitiktų šios direktyvos reikalavimus.“

7 Tos pačios direktyvos 4 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„1 straipsnyje numatytas vairuotojo pažymėjimas leidžia vairuoti toliau apibrėžtų kategorijų variklio varomas transporto priemones. Jis gali būti išduodamas asmenims, sulaukusiems kiekvienai kategorijai nurodyto minimalaus amžiaus. <…>“

8 Direktyvos 2006/126 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Vairuotojo pažymėjimuose nurodomos sąlygos, kurioms esant vairuotojui leidžiama vairuoti.“

9 Šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Vairuotojo pažymėjimai yra išduodami tik tiems kandidatams į vairuotojus, kurie:

a) išlaikė įgūdžių ir elgsenos patikrinimo bei teorijos egzaminus ir atitinka medicininius reikalavimus pagal II ir III priedų nuostatas;

<…>

e) turi įprastinę gyvenamąją vietą pažymėjimą išduodančios valstybės narės teritorijoje arba gali pateikti įrodymų, kad jie ten studijuoja bent šešis mėnesius.“

10 Šios direktyvos 13 straipsnyje numatyta:

„1. Pritarus Komisijai valstybės narės nustato prieš šios direktyvos įgyvendinimą įgytų teisių ir 4 straipsnyje apibrėžtų kategorijų atitikmenis.

Pasikonsultavusios su Komisija valstybės narės savo nacionalinės teisės aktuose gali daryti pakeitimus, reikalingus 11 straipsnio 4, 5 ir 6 dalių nuostatoms įgyvendinti.

2. Bet kuri iki 2013 m. sausio 19 d. suteikta teisė vairuoti negali būti atimta arba kitaip apribota pagal šios direktyvos nuostatas.“

11 Direktyvos 2006/126 16 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Ne vėliau kaip iki 2011 m. sausio 19 d. valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie įgyvendina 1 straipsnio 1 dalį, 3 straipsnį, 4 straipsnio 1, 2, 3 dalis ir 4 dalies b–k punktus, 6 straipsnio 1 dalį, 2 dalies a, c, d ir e punktus, 7 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktus ir 2, 3 bei 5 dalis, 8 straipsnį, 10 straipsnį, 13 straipsnį, 14 straipsnį, 15 straipsnį bei I priedo 2 punktą, II priedo 5.2 punktą dėl A1, A2 ir A kategorijų, IV, V bei VI priedus. Jos nedelsdamos praneša Komisijai tų nuostatų tekstus.

2. Tas nuostatas jos taiko nuo 2013 m. sausio 19 d.“

Vokietijos teisės aktai

12 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagal *Straßenverkehrsgesetz* (Kelių eismo įstatymas, toliau – *StVG*) 21 straipsnio 1 dalies 1 punktą asmuo, kuris vairuoja transporto priemonę neturėdamas tam teisės, padaro vairavimo neturint tam teisės baudžiamąjį nusižengimą ir yra baudžiamas laisvės atėmimu iki vienų metų arba bauda. Kartu su šiomis nuobaudomis gali būti nustatytas iki trijų mėnesių trukmės draudimas vairuoti pagal *Strafgesetzbuch* (Baudžiamasis kodeksas, toliau – *StGB*) 44 straipsnį, naudota transporto priemonė gali būti konfiskuota pagal *StVG* 21 straipsnio 3 dalį, taip pat gali būti nustatytas draudimo suteikti teisę vairuoti laikotarpis pagal *StGB* 69a straipsnio 1 dalies trečią sakinį.

13 Jei vairuotojas neturi vairuotojo pažymėjimo, įrodančio jo turimą teisę vairuoti, jis padaro administracinį nusižengimą pagal *Fahrerlaubnis-Verordnung* (Nutarimas dėl teisės vairuoti, toliau – *FeV*) 75 straipsnio 4 punktą, už kurį, remiantis *StVG* 24 straipsnio 2 dalimi, gresia bauda iki 2 000 EUR; tačiau paprastai skiriama 10 EUR bauda pagal *Bussgeldkatalog-Verordnung* (Potvarkis dėl baudų) 1 straipsnio 1 dalies priedo 168 punktą.

14 Pagal *FeV* 22 straipsnio 4 dalį egzaminuotojas iš principo turi išduoti kandidatui vairuotojo pažymėjimui gauti galutinį vairuotojo pažymėjimą iš karto po praktinio vairavimo egzamino. Remiantis septintu tos nuostatos sakiniu, jeigu išimties atveju vairuotojo pažymėjimo dar nėra, kandidatui išduodama terminuota pažyma apie išlaikytą egzaminą, kuri Vokietijoje įrodo teisę vairuoti.

15 Tokiomis aplinkybėmis pagal *FeV* 28 ir paskesnius straipsnius turėdamas užsienio institucijos suteiktą teisę vairuoti jos turėtojas gali vairuoti transporto priemonę Vokietijoje.

16 Remiantis *FeV* 29 straipsnio 1 dalies pirmu sakiniu, užsienyje gyvenantys asmenys, ten įgiję teisę vairuoti, iš principo gali vairuoti motorines transporto priemones Vokietijoje, laikydamiesi jų teisės vairuoti apribojimų. Ši teisė vairuoti, kaip nustatyta *FeV* 29 straipsnio 2 dalyje, turi būti įrodyta pateikiant atitinkamą vairuotojo pažymėjimą.

17 Remiantis *FeV* 29 straipsnio 3 dalies 1 punktu, gali būti atsisakyta pripažinti užsienyje įgytą teisę vairuoti, kaip tai suprantama pagal *FeV* 29 straipsnio 1 dalį, be kita ko, tuomet, kai teisės vairuoti turėtojas turi tik besimokančiojo vairuoti pažymėjimą ar kitą laikiną leidimą vairuoti.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

18 2015 m. gegužės 15 d. Prancūzijoje gyvenantis I. buvo sustabdytas Kėlio komunoje (Vokietija), kai vairavo B kategorijos transporto priemonę viešajame kelyje. Suinteresuotasis asmuo turėjo galiojančią asmens tapatybės kortelę ir pažymą apie teisės vairuoti nagrinėjimą (toliau – PTVN); tai yra laikinas dokumentas, kuris iš principo išduodamas visiems kandidatams, Prancūzijoje išlaikiusiems teorinius ir praktinius egzaminus B kategorijos vairuotojo pažymėjimui gauti, ir kurį policija pagal Prancūzijos

teisės aktus turi traktuoti kaip leidimą vairuoti nacionalinėje teritorijoje keturis mėnesius nuo praktinio egzamino dienos. Neginčytina, kad I. sustabdymo dieną Prancūzijos valdžios institucijos dar nebuvo jam išdavusios galutinio vairuotojo pažymėjimo.

19 Manydama, kad atsižvelgiant į tai, jog PTVN galioja tik Prancūzijos teritorijoje, taigi klostantis faktinėms aplinkybėms I. neturėjo teisės vairuoti užsienyje, kuri leistų jam vairuoti transporto priemonę Vokietijoje pagal *FeV* 28 ir paskesnius straipsnius, *Staatsanwaltschaft Offenburg* (Ofenburgo prokuratūra, Vokietija) kreipėsi į *Amtsgericht Kehl* (Kėlio apylinkės teismas, Vokietija) su prašymu priimti baudžiamąjį įsakymą skirti I. baudą už vairavimą neturint teisės vairuoti, kaip tai suprantama pagal *StVG* 21 straipsnį.

20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad pagrindinėje byloje jis turi įvertinti, ar įvykdytos nusižengimo – vairavimo neturint teisės vairuoti – materialinės sąlygos, o gal I. turėjo teisę vairuoti transporto priemonę Vokietijoje arba gal yra kokių nors kitų motyvų, dėl kurių nagrinėjamos faktinės aplinkybės neužtraukia baudžiamosios atsakomybės. Be to, minėtas teismas siekia išsiaiškinti, ar tuo atveju, jei padarytų išvadą, kad šios faktinės aplinkybės neužtraukia baudžiamosios atsakomybės, už tai turi būti baudžiama kaip už administracinį nusižengimą.

21 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pagal Prancūzijos teisę nuo to momento, kai I. buvo išduotas PTNV, jis turėjo teisę viešuosiuose keliuose vairuoti B. kategorijos motorines transporto priemones.

22 Tas teismas teigia, kad iki tol, kol suinteresuotajam asmeniui 2015 m. liepos 9 d. buvo išduotas galutinis vairuotojo pažymėjimas, jis galėjo įrodyti savo teisę vairuoti Prancūzijos teritorijoje, pateikdamas PTVN ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

23 Anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, išduodant PTVN suteikiama teisė vairuoti atitinkamos kategorijos motorinę transporto priemonę ir nėra nustatyta, kad ši teisė galioja tik Prancūzijos teritorijoje. Prancūzijos, kaip ir Vokietijos, teisėje daromas skirtumas tarp teisės vairuoti ir teisę suteikiančio dokumento (vairuotojo pažymėjimo), net jei prancūzų kalboje abi sąvokos įvardijamos ta pačia fraze (*permis de conduire*). Transporto priemonės vairavimas neturint teisės vairuoti laikomas baudžiamuoju nusižengimu, užtraukiančiu baudžiamąją atsakomybę, o transporto priemonės vairavimas neturint vairuotojo pažymėjimo laikomas nusižengimu, už kurį gresia administracinė nuobauda.

24 Prancūzijos teisės aktuose nustatyta, kad PTVN, kaip teisę suteikiantis dokumentas, galioja keturis mėnesius. Kandidatui vairuotojo pažymėjimui gauti paprastai per tą laiką išduodamas galutinis vairuotojo pažymėjimas. Kita vertus, jeigu kandidatas per šį terminą galutinio vairuotojo pažymėjimo negauna, PTVN netenka savo, kaip teisę suteikiančio dokumento, statuso, tačiau teisė vairuoti neišnyksta. Taigi, remiantis Prancūzijos teise, asmuo, kuris nustatyta tvarka nepateikė prašymo išduoti vairuotojo pažymėjimą ir kurio PTVN, kaip teisę suteikiantis dokumentas, nustojo galioti po keturių mėnesių, vairuoja ne neturėdamas teisės vairuoti, o neturėdamas vairuotojo pažymėjimo. Todėl šį asmenį galima kaltinti padarius administracinį, o ne baudžiamąjį nusižengimą.

25 Gavęs PTVN kandidatas, norėdamas gauti B kategorijos vairuotojo pažymėjimą, turi tik nustatyta tvarka pateikti prašymą. Vairuotojo pažymėjimas tuomet išduodamas beveik automatiškai. Kandidatas neturi jokios įtakos tam, kiek laiko užtrunka vairuotojo pažymėjimo išdavimas.

26 Anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, kyla klausimas, ar Direktyvos 2006/126 2 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį valstybės narės įpareigojamos pripažinti teisę vairuoti tik tuomet, kai išduodamas galutinis vairuotojo pažymėjimas, kaip teisę suteikiantis dokumentas, o gal pareiga pripažinti taikoma pačiai teisei vairuoti, neatsižvelgiant į tai, ar kompetentinga institucija yra išdavusi galutinį vairuotojo pažymėjimą.

27 Minėtas teismas mano, kad šią dviprasmybę lemia ir sąvokos, vartojamos Direktyvos 2006/126 versijose vokiečių ir prancūzų kalbomis.

28 Be to, anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, panašu, kad, atsisakant pripažinti I. teisę vairuoti arba pripažinti PTVN teisę suteikiančiu dokumentu ir numatant baudžiamąją arba policijos skiriamą nuobaudą už nusižengimą, gali būti pakenkta bendrajam nediskriminavimo principui, kaip jis suprantamas pagal SESV 18 straipsnį, taip pat pagrindinėms laisvėms, įtvirtintoms SESV 21, 45, 49 ir 56 straipsniuose.

29 Prancūzijoje gyvenantis kandidatas vairuotojo pažymėjimui gauti neturi galimybės iš karto išlaikęs praktinį vairavimo egzaminą dirbti Vokietijoje tokioje vietoje, kurią jis gali pasiekti tik naudodamasis savo transporto priemone. Tačiau Vokietijoje gyvenančiam kandidatui vairuotojo pažymėjimui gauti toks apribojimas netaikomas. Taigi, nepaisant to, kad abu šie kandidatai vairuotojo pažymėjimui gauti yra įvykdę Direktyvos 2006/126 suderintas sąlygas teisei vairuoti įgyti, jie neturi vienodų teisių. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad tai galima laikyti diskriminavimu dėl gyvenamosios vietos kitoje valstybėje narėje.

30 Šiomis aplinkybėmis *Amtsgericht Kehl* (Kėlio apylinkės teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Europos Sąjungos teisę, pirmiausia Direktyvos [2006/126] 2 straipsnį arba [SESV] 18, 21, 45, 49 ir 56 straipsnius, reikia aiškinti taip, kad Europos Sąjungos teisei prieštarauja valstybės narės teisės nuostata, pagal kurią atsisakoma pripažinti kitoje valstybėje narėje įgytą teisę vairuoti, pirmiausia jei ši teisė vairuoti buvo įgyta laikantis minėtos direktyvos nuostatų?

2. Ar [Sąjungos] teisę, pirmiausia Direktyvos 2006/126 2 straipsnį arba SESV 18, 21, 45, 49 ir 56 straipsnius, reikia aiškinti taip, kad Europos Sąjungos teisei prieštarauja valstybės narės teisės nuostata, pagal kurią atsisakoma pripažinti teisę suteikiantį dokumentą, kurį pagal minėtos direktyvos reikalavimus kita valstybė narė išdavė toje kitoje valstybėje narėje įgytos teisės vairuoti turėtojui, net jeigu ta kita valstybė narė yra nustačiusi, kad šis teisę suteikiantis dokumentas galioja ribotą laiką ir tik jos teritorijoje, be to, jis neatitinka vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio, nustatyto Direktyvoje 2006/126?

3. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai: ar [Sąjungos] teisę, pirmiausia Direktyvos 2006/126 2 straipsnį arba SESV 18, 21, 45, 49 ir 56 straipsnius, reikia aiškinti taip, kad Europos Sąjungos teisei prieštarauja valstybės narės teisės nuostata, pagal kurią už transporto priemonės vairavimą gresia baudžiamoji atsakomybė, nes vairuotojas neturi teisės vairuoti, nors kitoje valstybėje narėje yra ją įgijęs pagal minėtos direktyvos reikalavimus, tačiau negali pateikti Direktyvoje 2006/126 nustatytą vairuotojo pažymėjimo pavyzdį atitinkančio teisę suteikiančio dokumento?

4. Jeigu į antrąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai: ar [Sąjungos] teisę, pirmiausia Direktyvos 2006/126 2 straipsnį arba SESV 18, 21, 45, 49 ir 56 straipsnius, reikia aiškinti taip, kad Europos Sąjungos teisei prieštarauja valstybės narės, kurioje kandidatui vairuotojo pažymėjimui gauti, išlaikiusiam praktinį vairavimo egzaminą, paprastai iš karto išduodamas galutinis vairuotojo pažymėjimas, teisės nuostata, pagal kurią už administracinį nusižengimą vairuojant transporto priemonę policija gali skirti nuobaudą, nes vairuotojas, kitoje valstybėje narėje pagal minėtos direktyvos reikalavimus įgijęs teisę vairuoti, negali pateikti šią teisę įrodančio galutinio vairuotojo pažymėjimo, kadangi dėl toje valstybėje narėje egzistuojančių galutinio vairuotojo pažymėjimo išdavimo procedūros ypatumų, kuriems vairuotojas neturi jokios įtakos, toks vairuotojo pažymėjimas jam dar nebuvo išduotas, o jis turi tik oficialią pažymą, kad įvykdė sąlygas, reikalingas teisei vairuoti įgyti?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

31 Pirmuoju ir antruoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalį ir SESV 18, 21, 45, 49 ir 56 straipsnius reikia aiškinti taip, kad jiems prieštarauja valstybės narės teisės nuostata, pagal kurią ši valstybė narė gali atsisakyti pripažinti kitoje valstybėje narėje išduotą pažymą, patvirtinančią jos turėtojo teisę vairuoti, kai ši pažyma neatitinka toje direktyvoje numatytam vairuotojo pažymėjimo pavyzdžiui keliamų reikalavimų, netgi tuo atveju, kai šios pažymos turėtojas yra įvykdęs sąlygas, kurios minėtoje direktyvoje nustatytos vairuotojo pažymėjimui gauti.

32 Šiuo aspektu primintina, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, aiškinant Sąjungos teisės nuostatą, reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2017 m. gegužės 11 d. Sprendimo *Krijgsman*, C-302/16, EU:C:2017:359, 24 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

33 Pagal Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalį „valstybių narių išduodami vairuotojo pažymėjimai yra tarpusavyje pripažįstami“.

34 Remiantis Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija, toje nuostatoje yra numatytas valstybių narių išduotų vairuotojo pažymėjimų tarpusavio pripažinimas, netaikant jokių formalumų (šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 1 d. Sprendimo *Akyüz*, C-467/10, EU:C:2012:112, 40 punktą; 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 43 ir 44 punktus ir 2015 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Aykul*, C-260/13, EU:C:2015:257, 45 punktą).

35 Vis dėlto norint atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pirmąjį ir antrąjį klausimus, reikia išsiaiškinti, ar ši valstybėms narėms tenkanti tarpusavio pripažinimo pareiga susijusi tik su vairuotojo pažymėjimais, kaip teisę vairuoti įrodančiais dokumentais, ar ir su pačia teise vairuoti, neatsižvelgiant į tai, ar yra išduotas toks vairuotojo pažymėjimas.

36 Visų pirma dėl atitinkamos nuostatos formuluotės aiškinimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, kaip turi būti aiškinama Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka „vairuotojo pažymėjimas“. Remdamasis apskritai lingvistiniais sunkumais, susijusiais su šioje direktyvoje vartojamų sąvokų pasirinkimu, jis pirmiausiai pažymi, kad nėra aišku, jog sąvokos „Führerschein“ ir „permis de conduire“, vartojamos minėtos direktyvos versijose vokiečių ir prancūzų kalbomis, reiškia tik dokumentą, įrodantį teisę vairuoti, o sąvokos „Fahrerlaubnis“ ir „droit de conduire“ – tik pačią teisę vairuoti.

37 Kaip savo išvados 50 punkte pažymėjo generalinis advokatas, iš keliose Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalies kalbinėse versijose vartojamų sąvokų, pavyzdžiui, versijose vokiečių kalba („Führerscheine“), anglų kalba („driving licences“), čekų kalba („řidičské průkazy“), ispanų kalba („permisos de conducción“), italų kalba („patenti di guida“), nyderlandų kalba („rijbewijzen“), suomių kalba („ajokortit“), rumunų kalba („permisele de conducere“) ar švedų kalba („Körkort“), atrodo, kad šioje nuostatoje vartojama sąvoka „vairuotojo pažymėjimas“ susijusi su dokumentu, įrodančiu teisę vairuoti.

38 Toliau išnagrinėjus Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalies kontekstą galima daryti tokią pačią išvadą.

39 Šia direktyva sukuriamas vienodo pavyzdžio Bendrijos vairuotojo pažymėjimas, kuris turi pakeisti skirtingus valstybėse narėse galiojančius vairuotojo pažymėjimus (2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 40 punktas ir 2017 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Popescu*, C-632/15, EU:C:2017:303, 36 punktas).

40 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad, kaip savo išvados 51 punkte nurodė generalinis advokatas, pirma, minėtos direktyvos nuostatose įtvirtinti, be kita ko, reikalavimai susiję su dokumento, kuris standartine ir vienoda forma turi įrodyti teisę vairuoti, išvaizda, turiniu, fizinėmis savybėmis ir saugumu.

41 Direktyvos 2006/126 1 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad laikydamosi šios direktyvos nuostatų valstybės narės turi sukurti nacionalinį vairuotojo pažymėjimą pagal tos direktyvos I priede pateiktą Sąjungos pavyzdį. Tame pavyzdyje nurodoma, kaip turi atrodyti šis vairuotojo pažymėjimas ir kokia informacija jame turi būti pateikta. Dėl tokio vairuotojo pažymėjimo turinio Direktyvos 2006/126 5 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad jame būtų nurodytos sąlygos, kuriomis vairuotojui leidžiama vairuoti. Kiek tai susiję su saugumo elementais, tam, kad būtų išvengta klastojimo rizikos, tos direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje, aiškinamoje kartu su jos I priedu, aiškiai reikalaujama, kad medžiagos, naudojamos vairuotojo pažymėjimui pagaminti, būtų apsaugotos nuo klastojimo.

42 Kaip savo išvados 53 punkte pažymėjo generalinis advokatas, visų pirma iš Direktyvos 91/439, kuri galiojo prieš Direktyvą 2006/126, I priedo matyti, kad Direktyvos 91/439 nuostatomis taip pat buvo siekiama paties šio dokumento suderinimo.

43 Antra, Direktyva 2006/126, kaip matyti iš jos 8 konstatuojamosios dalies, minimaliai suderina sąlygas, kuriomis išduodamas jos 1 straipsnyje nurodytas vairuotojo pažymėjimas. Šios sąlygos apibrėžiamos tos direktyvos 4 ir 7 straipsniuose ir susijusios, be kita ko, su minimaliu reikalaujamu amžiumi, gebėjimu vairuoti, egzaminais, kuriuos turi išlaikyti kandidatas, ir jo gyvenamąja vieta išduodančiosios valstybės narės teritorijoje.

44 Šiuo sąlygų vairuotojo pažymėjimui gauti suderinimu, be kita ko, siekiama, kaip savo išvados 58 ir 59 punktuose pažymi generalinis advokatas, nustatyti išankstines sąlygas, kurias reikia įvykdyti tam, kad pažymėjimai būtų tarpusavyje pripažįstami (šiuo klausimu žr. 1978 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Choquet*, 16/78, EU:C:1978:210, 7 punktą).

45 Tokiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad Teisingumo Teismas yra padaręs išvadą, jog pagal Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalį valstybės narės aiškiai ir tiksliai įpareigojamos tarpusavyje pripažinti vairuotojo pažymėjimus, netaikant jokių formalumų, ir neturi jokios diskrecijos dėl priemonių, kurių privalo imtis, kad šią pareigą įvykdytų (šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 1 d. Sprendimo *Akyüz*, C-467/10, EU:C:2012:112, 40 punktą; 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 43 ir 44 punktus ir 2015 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Aykul*, C-260/13, EU:C:2015:257, 45 punktą).

46 Jis ne kartą yra nusprendęs, kad išduodančioji valstybė narė turi patikrinti, ar įvykdyti Direktyvos 91/439 7 straipsnio 1 dalyje numatyti ir Direktyvos 2006/126 7 straipsnio 1 dalyje pakartoti minimalūs Sąjungos teisės reikalavimai, visų pirma susiję su gyvenamąja vieta ir tinkamumu vairuoti, taigi – tai, ar galima pateisinti vairuotojo pažymėjimo išdavimą (šiuo klausimu žr. 2009 m. vasario 19 d. Sprendimo *Schwarz*, C-321/07, EU:C:2009:104, 76 punktą ir 2015 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Aykul*, C-260/13, EU:C:2015:257, 46 punktą).

47 Teisingumo Teismas šiuo aspektu manė, kad jei valstybės narės institucijos vairuotojo pažymėjimą išdavė pagal Direktyvos 2006/126 1 straipsnio 1 dalį, kitos valstybės narės neturi teisės tikrinti, ar buvo laikomasi toje direktyvoje numatytų išdavimo sąlygų, nes valstybės narės išduoto vairuotojo pažymėjimo turėjimas turi būti laikomas įrodymu, kad jo turėtojas šias sąlygas tenkino tą dieną, kai tas pažymėjimas buvo jam išduotas (šiuo klausimu žr. 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 46 ir 47 punktus; taip pat 2015 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Aykul*, C-260/13, EU:C:2015:257, 47 punktą).

48 Atsižvelgiant į šią jurisprudenciją, taip pat į Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalies lingvistinį aiškinimą ir bendrą šios direktyvos struktūrą, darytina išvada, kad šioje nuostatoje, kurioje numatytas „vairuotojo pažymėjimų“ tarpusavio pripažinimas, kalbama apie vairuotojo pažymėjimus kaip apie

dokumentus, patvirtinančius teisę vairuoti ir išduotus pagal šios direktyvos nuostatas. Vienintelė išimtis šiuo klausimu susijusi su vairuotojo pažymėjimais, kuriuos valstybės narės išdavė iki įsigaliojant tos direktyvos 1 straipsnio 1 daliai, t. y. remiantis jos 16 straipsniu, iki 2013 m. sausio 19 d., ir dėl kurių, kaip numatyta Direktyvos 2006/126 13 straipsnyje, turi būti išspręstas teisių, įgytų iki šios direktyvos įgyvendinimo, ir įvairių joje apibrėžtų vairuotojo pažymėjimų kategorijų atitikties klausimas (šiuo klausimu žr. 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 41 punktą ir 2017 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Popescu*, C-632/15, EU:C:2017:303, 37 punktą).

49 Vadinasi, valstybėje narėje įgytos teisės vairuoti pripažinimas nėra numatytas Direktyvoje 2006/126, nes šis pripažinimas yra tik toje direktyvoje numatyto vairuotojų pažymėjimų tarpusavio pripažinimo pasekmė.

50 Kaip savo rašytinėse pastabose teigė, be kita ko, Nyderlandų ir Lenkijos vyriausybės, tokį Direktyvos 2006/126 aiškinimą galiausiai patvirtina šia direktyva siekiami tikslai.

51 Kaip matyti iš Direktyvos 2006/126 2 konstatuojamosios dalies, šia direktyva siekiama pagerinti kelių eismo saugumą ir palengvinti laisvą asmenų, apsigyvenančių kitoje valstybėje narėje nei pažymėjimą išdavusioji, judėjimą. Be to, iš šios direktyvos 3 ir 4 konstatuojamųjų dalių matyti, kad ja aiškiai siekiama išspręsti skaidrumo problemas piliečiams, policijos pajėgoms ir už vairuotojo pažymėjimų administravimą atsakingoms žinyboms, taip pat išvengti vairuotojo pažymėjimų klastojimo, kurį lemia skirtingos taisyklės įvairiose valstybėse narėse ir tai, kad Sąjungoje yra daugiau kaip 110 įvairių vairuotojo pažymėjimų pavyzdžių. Kaip nurodyta šio sprendimo 39 punkte, minėta direktyva galiausiai siekiama nustatyti vienodo pavyzdžio vairuotojo pažymėjimą visose valstybėse narėse ir ja suderinami minimalūs tų pažymėjimų išdavimo reikalavimai, kurie pakeis įvairius valstybėse narėse egzistuojančius vairuotojo pažymėjimus, laipsniškai nutraukiant nacionalinių įrodymų, kad asmuo geba vairuoti, pripažinimą.

52 Jei valstybė narė būtų įpareigota pripažinti kitos valstybės narės išduotą pažymą, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamą PTVN, kuri neatitinka Direktyvoje 2006/126 nustatytų reikalavimų ir nėra viena iš vairuotojo pažymėjimų rūšių, kurių atitiktis tos direktyvos 4 straipsnyje nustatytoms kategorijoms numatyta jos 13 straipsnyje, tai prieštarautų šiems įvairiems tikslams, net jeigu šių pažymų turėtojai savo gyvenamojoje valstybėje narėje atitiktų vairuotojo pažymėjimo išdavimo sąlygas, kaip tai suprantama pagal minėtos direktyvos 1 straipsnio 1 dalį, ir būtų įgiję teisę vairuoti tos valstybės teritorijoje. Kaip savo išvados 56 punkte pažymėjo generalinis advokatas, Direktyvos 2006/126 tikslui sukurti standartinį vairuotojo pažymėjimą, leidžiantį bet kokiai institucijai visoje Sąjungoje lengvai ir iš karto identifikuoti asmenį, akivaizdžiai prieštarautų tai, jei ši direktyva būtų aiškinama taip, kad pagal ją valstybė narė įpareigojama pripažinti įvairius dokumentus, kurie gali būti taip pat laikini ir kurie išduoti kitoje valstybėje narėje siekiant patvirtinti teisę vairuoti.

53 Tokių valstybės narės išduotų pažymų galiojimą sunkiai galėtų patikrinti kitos valstybės narės kompetentingos institucijos, o tai padidintų sukčiavimo riziką.

54 Vadinasi, valstybės narės atsisakymas pripažinti kitoje valstybėje narėje išduotą dokumentą, skirtą įrodyti teisę vairuoti, kai šis dokumentas, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjama PTVN, neatitinka Direktyvoje 2006/126 numatyto vairuoto pažymėjimo pavyzdžio reikalavimų, neprieštarauja šios direktyvos 2 straipsnio 1 daliai.

55 Toks atsisakymas turi būti vertinamas atsižvelgiant tik į šią nuostatą, o ne į SESV 18, 21, 45, 49 ir 56 straipsnius, kuriais taip pat remiamasi pirmajame ir antrajame klausimuose.

56 Reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją nacionalinė priemonė, priklausanti Europos Sąjungos lygiu išsamiai suderintai sričiai, turi būti vertinama atsižvelgiant į šios suderinimo priemonės, o ne į pirminės teisės nuostatas (2015 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Visnapuu*, C-198/14, EU:C:2015:751, 40 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

57 Nagrinėjamu atveju, nors tiesa, kad Direktyvoje 2006/126 yra tik minimaliai suderinamos nacionalinės nuostatos, susijusios su vairuotojo pažymėjimo išdavimo sąlygomis (šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 1 d. Sprendimo *Akyüz*, C-467/10, EU:C:2012:112, 53 punktą), vis dėlto toje direktyvoje išsamiai suderinami teisę vairuoti patvirtinantys dokumentai, kuriuos valstybės narės turi pripažinti pagal jos 2 straipsnio 1 dalį.

58 Be to, reikia konstatuoti, kad, kaip pabrėžė Komisija, nors Direktyvoje 2006/126 nustatyti minimalūs vairuotojo pažymėjimų išdavimo reikalavimai, joje nėra reglamentuojama šių pažymėjimų išdavimo administracinė procedūra. Taigi pačios valstybės narės turi nustatyti tą procedūrą, visų pirma datą, kai šiuos minimalius reikalavimus atitinkančiam kandidatui turi būti išduotas vairuotojo pažymėjimas.

59 Atrodo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, jog valstybės narės atsisakymas pripažinti kitoje valstybėje narėje įgytą teisę vairuoti, kurios negali patvirtinti vairuotojo pažymėjimas, atitinkantis minėtoje direktyvoje nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimus, gali būti diskriminavimas dėl gyvenamosios vietos, kuris Sąjungos teisėje draudžiamas.

60 Anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, valstybių narių administracinių procedūrų, per kurias išduodami tokius reikalavimus atitinkantys vairuotojo pažymėjimai, skirtumai gali, kaip pagrindinėje byloje, lemti tai, kad sąlygas, kurios Direktyvoje 2006/126 nustatytos norint įgyti teisę vairuoti savo gyvenamojoje valstybėje narėje, atitinkančiam asmeniui tuos reikalavimus atitinkantis pažymėjimas bus išduotas tik pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, per kurį jis turės tik laikiną ir teritoriniu požiūriu apribotą pažymą, o kitose valstybėse narėse gyvenantiems asmenims, taip pat atitinkantiems šias sąlygas, toks vairuotojo pažymėjimas bus išduotas iš karto išlaikius praktinį vairavimo egzaminą.

61 Šiuo aspektu, priešingai, nei mano minėtas teismas, netgi tuo atveju, kai skiriasi valstybėse narėse taikomos vairuotojo pažymėjimų išdavimo procedūros, valstybės narės atsisakymas pripažinti kitoje valstybėje narėje išduotą dokumentą, skirtą patvirtinti teisei vairuoti, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamą PTVN, kai šis dokumentas neatitinka Direktyvoje 2006/126 nustatytam vairuotojo pažymėjimo pavyzdžiui keliamų reikalavimų, negali pakenkti nei bendrajam nediskriminavimo principui, įtvirtintam SESV 18 straipsnyje, nei teisei laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, kuri Sąjungos piliečiams pripažįstama SESV 21 straipsnyje, nei pagrindinėms laisvėms, garantuojamoms SESV 45, 49 ir 56 straipsniuose.

62 Vokietijoje ir Prancūzijoje gyvenančių kandidatų vairuotojo pažymėjimui gauti skirtingo traktavimo, kurį sudaro tai, kad, kaip galima daryti išvadą iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytos informacijos, Vokietijoje gyvenantys kandidatai vairuotojo pažymėjimui gauti tokį pažymėjimą šioje valstybėje iš principo gauna iš karto išlaikę praktinį vairavimo egzaminą, o Prancūzijoje gyvenantiems kandidatams paprastai taikomas pereinamasis laikotarpis, per kurį jie turi tik laikiną teritoriniu požiūriu apribotą pažymą, patvirtinančią jų teisę vairuoti, prieš jiems išduodant vairuotojo pažymėjimą, atitinkantį Direktyvoje 2006/126 nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimus, nelemia diskriminavimas vienoje ar kitoje iš šių valstybių narių; tai yra nesuderintų administracinių procedūrų taisyklių, kurios skiriasi šiose valstybėse narėse, pasekmė (pagal analogiją žr. 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *Schempp*, C-403/03, EU:C:2005:446, 45 punktą ir 2011 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *National Grid Indus*, C-371/10, EU:C:2011:785, 62 punktą). Kaip pažymėta šio sprendimo 43, 44 ir 57 punktuose, šiuo metu galiojančioje Sąjungos teisėje Direktyva 2006/126 tik minimaliai suderina tam tikrus materialinius reikalavimus, taikomus išduodant jos 1 straipsnyje numatytą vairuotojo pažymėjimą.

63 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį ir antrąjį klausimus reikia atsakyti, kad Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalis ir SESV 18, 21, 45, 49 ir 56 straipsniai aiškintini taip, kad jiems neprieštarauja valstybės narės teisės nuostata, pagal kurią ta valstybė narė gali atsisakyti pripažinti kitoje valstybėje narėje išduotą pažymą, patvirtinančią jos turėtojo teisę vairuoti, kai ši

pažyma neatitinka toje direktyvoje numatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimų, netgi tuo atveju, kai šios pažymos turėtojas yra įvykdęs sąlygas, kurios minėtoje direktyvoje nustatytos vairuotojo pažymėjimui gauti.

Dėl trečiojo ir ketvirtojo klausimų

64 Trečiuoju ir ketvirtuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalį ir SESV 18, 21, 45, 49 ir 56 straipsnius reikia aiškinti taip, kad jiems prieštarauja tai, jog valstybė narė skiria baudžiamąją ar administracinę nuobaudą asmeniui, kuris, nors ir atitinka šioje direktyvoje numatytas vairuotojo pažymėjimo išdavimo sąlygas, jos teritorijoje vairuoja motorinę transporto priemonę neturėdamas vairuotojo pažymėjimo, atitinkančio minėtoje direktyvoje nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimų, ir kuris, kol kita valstybė narė jam dar nėra išdavusi tokio pažymėjimo, savo teisę vairuoti, įgytą toje kitoje valstybėje narėje, gali įrodyti pateikdamas tik joje išduotą laikiną pažymą.

65 Kaip savo išvados 64 punkte pažymėjo generalinis advokatas, Direktyvoje 2006/126 nėra jokios nuostatos, susijusios su galimomis nuobaudomis, kurios turi būti skirtos neturint teisės vairuoti ar nepateikus vairuotojo pažymėjimo, atitinkančio minėtoje direktyvoje nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimų, arba kitokio šią teisę patvirtinančio dokumento.

66 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad minėtoje direktyvoje taip pat nenumatyta taisyklių, susijusių su vairuotojų pareiga turėti vairuotojo pažymėjimą, išduotą pagal minėtoje direktyvoje nustatytus reikalavimus.

67 Be to, Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalyje numatyta vairuotojo pažymėjimų tarpusavio pripažinimo pareiga neužkerta kelio valstybėms narėms nustatyti sankcijų vairuotojams, negalintiems kompetentingoms institucijoms pateikti pagal minėtus reikalavimus išduoto vairuotojo pažymėjimo, patvirtinančio jų teisę vairuoti.

68 Vadinasi, nesant Sąjungos teisės aktų šioje srityje, valstybės narės iš principo turi kompetenciją skirti sankcijas už pareigos pateikti vairuotojo pažymėjimą, atitinkantį Direktyvoje 2006/126 nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimus, nevykdymą asmenims, jų teritorijoje vairuojantiems motorinę transporto priemonę (šiuo klausimu žr. 1996 m. vasario 29 d. Sprendimo *Skanavi ir Chryssanthakopoulos*, C-193/94, EU:C:1996:70, 36 punktą ir 1998 m. spalio 29 d. Sprendimo *Awoyemi*, C-230/97, EU:C:1998:521, 25 punktą).

69 Vis dėlto valstybės narės šioje srityje negali nustatyti sankcijos, pažeidžiančios teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, kuri Sąjungos piliečiams suteikiama pagal SESV 21 straipsnį ir kurios įgyvendinimą siekiama palengvinti Direktyva 2006/126 (šiuo klausimu žr. 1996 m. vasario 29 d. Sprendimo *Skanavi ir Chryssanthakopoulos*, C-193/94, EU:C:1996:70, 36 punktą; 1998 m. spalio 29 d. Sprendimo *Awoyemi*, C-230/97, EU:C:1998:521, 26 punktą ir 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 77 punktą), arba pagrindines laisves, garantuojamas SESV 45, 49 ir 56 straipsniuose.

70 Kiek tai susiję su SESV 18 straipsniu, kurį taip pat nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, reikia priminti, kad ši nuostata, kurioje įtvirtintas nediskriminavimo dėl pilietybės principas, savarankiškai taikoma tik tose Sąjungos teisės reglamentuojamose srityse, dėl kurių SESV nenumatyta specialių nediskriminavimo taisyklių (šiuo klausimu žr. 1998 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Gilly*, C-336/96, EU:C:1998:221, 37 punktą ir 2017 m. liepos 18 d. Sprendimo *Erzberger*, C-566/15, EU:C:2017:562, 25 punktą).

71 Nagrinėjamu atveju, kadangi prašyme priimti prejudicinį sprendimą nenurodytos priežastys, dėl kurių I. buvo Vokietijoje, tą prašymą pateikęs teismas turi nustatyti, ar nuobaudos skyrimas I. galėtų paveikti naudojimąsi viena iš pagrindinių laisvių, kurios garantuojamos SESV 45, 49 ir 56 straipsniuose ir kuriomis įgyvendinamas nediskriminavimo principas.

72 Jei taip nebūtų, nes I., atrodo, yra Sąjungos pilietis, o tai turi nustatyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, vykdamas iš Prancūzijos į Vokietiją šis asmuo, kaip Sąjungos pilietis, bet kuriuo atveju pasinaudojo laisvo judėjimo Sąjungoje teise, užtikrinama pagal SESV 21 straipsnį.

73 Vis dėlto iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir iš atsakymo į pirmąjį ir antrąjį klausimus matyti, kad nagrinėjamu atveju, skirtingai nei asmenų, kurie buvo persekiojami byloje, kurioje priimtas 1996 m. vasario 29 d. Sprendimas *Skanavi ir Chryssanthakopoulos* (C-193/94, EU:C:1996:70), atveju, turėdamas teisę vairuoti Prancūzijoje I. pagrindinės bylos faktinių aplinkybių susiklostymo dieną bent jau pagal Sąjungos teisę neturėjo tokios teisės kitose valstybėse narėse, kurią šios valstybės būtų turėjusios pripažinti pagal Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalį, nes suinteresuotasis asmuo tą dieną neturėjo vairuotojo pažymėjimo, atitinkančio toje direktyvoje nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimus ir įrodančio, kad jis yra įvykdęs toje direktyvoje numatytas sąlygas. Be to, iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad PTVN, kuri jam buvo išduota Prancūzijoje, galioja tik Prancūzijos teritorijoje.

74 Taigi SESV 21, 45, 49 ir 56 straipsniams neprieštarauja tai, kad vairuotojui, kaip antai I., kuris neturi teisės vairuoti Vokietijoje, skiriama nuobauda šioje valstybėje narėje.

75 Vis dėlto svarbu, kad skirta nuobauda nebūtų neproporcinga pagrindinėje byloje nagrinėjamų faktinių aplinkybių sunkumui (šiuo klausimu žr. 1996 m. vasario 29 d. Sprendimo *Skanavi ir Chryssanthakopoulos*, C-193/94, EU:C:1996:70, 36 ir 38 punktus).

76 Konstatuotina, kad transporto priemonės vairavimas valstybės narės teritorijoje turint kitoje valstybėje narėje suteiktą teisę vairuoti, tačiau dar neturint vairuotojo pažymėjimo, atitinkančio Direktyvoje 2006/126 nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimus, atrodo daug mažiau smerktinas už transporto priemonės vairavimą valstybės narės teritorijoje apskritai neturint teisės vairuoti, visų pirma atsižvelgiant į šio sprendimo 51 punkte primintą minėtos direktyvos tikslą gerinti kelių eismo saugumą.

77 Taigi, jei valstybė narė vairuotojui, kaip antai I., kuris įgijo teisę vairuoti kitoje valstybėje narėje, tačiau dar negavo vairuotojo pažymėjimo, atitinkančio Direktyvoje 2006/126 nustatytam vairuotojo pažymėjimo pavyzdžiui keliamus reikalavimus, skirtų griežtą baudžiamąją ar administracinę nuobaudą, pavyzdžiui, įkalinimo bausmę arba didelę baudą, tai būtų neproporcinga nagrinėjamų faktinių aplinkybių sunkumui ir pažeistų šio vairuotojo teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, Sąjungos piliečiams suteikiamą pagal SESV 21 straipsnį, arba pagrindines teises, garantuojamas SESV 45, 49 ir 56 straipsniuose. Kita vertus, nebūtų neproporcinga skirti nedidelę nuobaudą, pavyzdžiui, protingo dydžio administracinę baudą.

78 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, vertindamas I. padaryto nusižengimo sunkumą ir jam skirtinos nuobaudos griežtumą, kaip į galimą lengvinančią aplinkybę turi atsižvelgti į tai, kad I. įgijo teisę vairuoti Prancūzijoje, kurią patvirtina turima PTVN, kuri, kaip pažymėjo tas teismas, suinteresuotojo asmens prašymu iki jos galiojimo pabaigos iš principo bus pakeista vairuotojo pažymėjimu, atitinkančiu Direktyvoje 2006/126 nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimus. Atlikdamas analizę minėtas teismas taip pat turėtų išnagrinėti, kokį realų pavojų I. kėlė kelių eismo saugumui Vokietijos teritorijoje.

79 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį ir ketvirtąjį klausimus reikia atsakyti taip: Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalis ir SESV 21, 45, 49 ir 56 straipsniai aiškintini taip, kad jiems neprieštarauja tai, jog valstybė narė skiria nuobaudą asmeniui, kuris, nors ir atitinka šioje direktyvoje

numatytas vairuotojo pažymėjimo išdavimo sąlygas, jos teritorijoje vairuoja motorinę transporto priemonę neturėdamas vairuotojo pažymėjimo, atitinkančio minėtoje direktyvoje nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimus, ir kuris, kol kita valstybė narė jam dar nėra išdavusi tokio pažymėjimo, savo teisę vairuoti, įgytą toje kitoje valstybėje narėje, gali įrodyti pateikdamas tik joje išduotą laikiną pažymą, su sąlyga, kad ši nuobauda nėra neproporcinga atitinkamų faktinių aplinkybių sunkumui. Šiuo aspektu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, vertindamas atitinkamo asmens padaryto nusižengimo sunkumą ir jam skirtinos nuobaudos griežtumą, kaip į galimą lengvinančią aplinkybę turi atsižvelgti į tai, kad atitinkamas asmuo įgijo teisę vairuoti kitoje valstybėje narėje, kurią patvirtina tos kitos valstybės narės išduota pažyma, kuri atitinkamo asmens prašymu iki jos galiojimo pabaigos iš principo bus pakeista vairuotojo pažymėjimu, atitinkančiu Direktyvoje 2006/126 nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimus. Atlikdamas analizę tas teismas taip pat turi išnagrinėti, kokį realų pavojų atitinkamas asmuo kėlė kelių eismo saugumui tos valstybės narės teritorijoje.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

80 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų 2 straipsnio 1 dalį ir SESV 18, 21, 45, 49 ir 56 straipsnius reikia aiškinti taip, kad jiems neprieštarauja valstybės narės teisės nuostata, pagal kurią ši valstybė narė gali atsisakyti pripažinti kitoje valstybėje narėje išduotą pažymą, patvirtinančią jos turėtojo teisę vairuoti, kai ši pažyma neatitinka toje direktyvoje numatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimų, netgi tuo atveju, kai šios pažymos turėtojas yra įvykdęs sąlygas, kurios minėtoje direktyvoje nustatytos vairuotojo pažymėjimui gauti.**

2. **Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalį ir SESV 21, 45, 49 ir 56 straipsnius reikia aiškinti taip, kad jiems neprieštarauja tai, jog valstybė narė skiria nuobaudą asmeniui, kuris, nors ir atitinka šioje direktyvoje numatytas vairuotojo pažymėjimo išdavimo sąlygas, jos teritorijoje vairuoja motorinę transporto priemonę neturėdamas vairuotojo pažymėjimo, atitinkančio minėtoje direktyvoje nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimus, ir kuris, kol kita valstybė narė jam dar nėra išdavusi tokio pažymėjimo, savo teisę vairuoti, įgytą toje kitoje valstybėje narėje, gali įrodyti pateikdamas tik joje išduotą laikiną pažymą, su sąlyga, kad ši nuobauda nėra neproporcinga atitinkamų faktinių aplinkybių sunkumui. Šiuo aspektu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, vertindamas atitinkamo asmens padaryto nusižengimo sunkumą ir jam skirtinos nuobaudos griežtumą, kaip į galimą lengvinančią aplinkybę turi atsižvelgti į tai, kad atitinkamas asmuo įgijo teisę vairuoti kitoje valstybėje narėje, kurią patvirtina tos kitos valstybės narės išduota pažyma, kuri atitinkamo asmens prašymu iki jos galiojimo pabaigos iš principo bus pakeista vairuotojo pažymėjimu, atitinkančiu Direktyvoje 2006/126 nustatyto vairuotojo pažymėjimo pavyzdžio reikalavimus. Atlikdamas analizę tas teismas taip pat turi išnagrinėti, kokį realų pavojų atitinkamas asmuo kėlė kelių eismo saugumui tos valstybės narės teritorijoje.**

Parašai.